

В. Я. Чирва

Дубинін Михайло Михайлович

ДУБИНІН Михайло Михайлович (Дубинин Михаил Михайлович; 19. 12. 1900(01. 01. 1901), Москва – 13. 07. 1993, там само) – російський фізико-хімік. Академік РАН (1943). Сталінська премія (1942, 1950). Герой Соц. Праці (1969). Державні нагороди СРСР. Закін. Моск. вище тех. училище (1921), де до 1932 й працював. Відтоді до 1949 викладав у Військ. академії хім. захисту (від 1933 – проф.); 1946–93 – в Інституті фіз. хімії РАН (обидва – Москва), де керував створеною ним лаб. і відділом сорбцій. процесів. 1948–57 – академік-секр. Відділ. хім. наук АН СРСР. 1946–50 – президент Всесоюз. хім. товариства ім. Д. Менделєєва. Головний редактор журналу «Известия АН СССР. Сер. хим.». Фахівець у галузі адсорбції. Досліджував сорбцію газів, парів і розчинених речовин твердими пористими тілами. Продовжив дослідження [М. Зелінського](#), який уперше запропонував використовувати як поглинач отруй. речовин деревне вугілля і опрацював метод його активації для підвищення адсорбцій. властивості. Розробив методи отримання високоефектив. препаратів активованого вугілля та відкрив на них явища перетворення адсорбцій. рядів; установив утворення кислих поверхневих оксидів при сорбції на вугіллі; з'ясував механізм сорбції газоподіб. речовин на твердих поглиначах і його залежність від структури та пористості останніх. Автор низки робіт з динаміч. сорбції парів і газів, результатом яких стало створення заг. теорії динаміки сорбції. Створив класифікацію структур. типів поглиначів; розвинув теорію об'єм. заповнення пор, яка дозволяє визначити ізотерми адсорбції різних газів; розробив методи отримання адсорбентів із заданими параметрами пористості.

Основні праці

Физико-химические основы сорбционной техники. 2-е изд. Москва; Ленинград, 1935; Пористая структура и адсорбированные свойства активных углей. Москва, 1965; Адсорбция и пористость. Москва, 1976; Поверхность и пористость адсорбентов // УХ. 1982. Т. 51, № 7.

Рекомендована література

1. М. М. Дубинин. Москва, 1981.

Бібліографічний опис:

Дубинін Михайло Михайлович / В. Я. Чирва// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-22501>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).